

REMISSYTTRANDE

Datum

2026-10-07

Dnr

2026/5052

Regeringskansliet,
Justitiedepartementet
ju.remissvar@regeringskansliet.se
ju.L5@regeringskansliet.se

Betänkandet Mer flexibla regler om verkställighet av häktning och fängelsestraff (SOU 2026:30)

(Departementets diarienummer Ju2026/01198)

Ett flertal av de förslag som lämnas av utredningen bedöms enligt betänkandets konsekvensanalys inte innebära något nettotillskott av platser för Kriminalvården. I stället är avsikten att Kriminalvården ska få ett utökat handlingsutrymme vid placeringen av intagna. Justitiekanslern instämmer i den bedömningen och har i allt väsentligt inte några synpunkter på de förslag som läggs fram i betänkandet och de överväganden som görs där.

Det bör dock framhållas att några av de föreslagna ändringarna medför att intagna kan komma att under längre perioder än vad som är tillåtet enligt nuvarande lagstiftning sitta frihetsberövade under mer ingripande förhållanden än vad som är avsett. Det gäller dels förslaget om att ta bort den uttryckliga tidsfristen för hur länge en vuxen person vars fängelsestraff kan verkställas får förvaras i häkte, dels förslaget om att införa en lagreglerad möjlighet att tillfälligt placera häktade personer i polisarrest.

Justitiekanslern ifrågasätter inte att det kan finnas behov av att skapa större flexibilitet för Kriminalvården och att platsbristen i häkten och anstalter gör att det kan vara nödvändigt att hålla häktade i polisarrest respektive dömda personer i häkte i avvaktan på placering i anstalt. Det kan noteras att en tillämpning i linje med det som nu föreslås i viss mån redan förekommer i praktiken, något som med viss frekvens föranleder skadeståndsanspråk mot staten.

Justitiekanslern vill dock understryka att med denna ökade flexibilitet i regleringen följer också ett ökat ansvar för Kriminalvården för att tillämpningen ska respektera de övergripande kraven på proportionalitet och att frihetsberövade personer inte underkastas mer ingripande förhållanden än nödvändigt. Särskilt märks kraven på myndigheten dels vad gäller uppföljning och omprövning av placering av häktade i polisarrest (se sid. 123 f.) för att kravet på placeringens tillfällighet ska kunna upprätthållas, dels vad gäller åtgärder för att begränsa de negativa effekterna på verkställighetsinnehåll för dömda personer som placeras i häkte i avvaktan på placering i anstalt (se sid. 141 f.).

Utöver dessa påpekanden har Justitiekanslern – mot bakgrund av de utgångspunkter som Justitiekanslern främst har att beakta – inga ytterligare synpunkter på förslagen i betänkandet.

Ärendet har föredragits av kanslerrådet Lars Halvarsson. I ärendets beredning har även byråchefen Anna Falk deltagit.

Thomas Bull